

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук
Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Котляр Ю.В.

“ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ОПЕРАЦІЇ:
ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Кваліфікація: Доктор філософії з обліку і оподаткування

Розробник:

Завідувач кафедри розробника:

Гарант освітньо-наукової програми:

Декан факультету економічних наук

Завідувач відділу аспірантури:

Начальник НМВ:

Белінська С.М.

Великий Ю.В.

Белінська С.М.

Белінська С.М.

Ужва А.М.

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	Міжнародні економічні операції: облік, оподаткування та контроль
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-наукова програма	«Облік і оподаткування»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс навчання	2
Навчальний рік	2023-2024 н.р.; 2024-2025 н.р.; 2025-2026 н.р.
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма
	4
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин
Структура курсу:	Всього – 120 годин
– лекції	20 годин
– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	20 годин
– годин самостійної роботи студентів	80 годин
Відсоток аудиторного навантаження	33%
Мова викладання	українська
Форма проміжного контролю (якщо є)	-
Форма підсумкового контролю	Екзамен

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з організації та реалізації міжнародних економічних операцій, оволодіння системою компетентностей у сфері обліку, оподаткування та контролю зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій.

Програмні компетенції

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, проявляючи лідерські якості під час їх реалізації.

Програмні результати навчання (РН)

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН05. Формулювати та перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

3. Програма навчальної дисципліни:

3.1.1. Денна форма навчання

Програма навчальної дисципліни: розподіл годин

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Тема: 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	10
2.	Тема: 2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності Поняття та зміст зовнішньоекономічного контракту. Базисні умови поставки: Інкотермс 2010	2	2	10
3.	Тема: 3. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод. Упаковка та маркування товарів (вантажів). Ризики та їх страхування.	2	2	10
4.	Тема: 4. Митна вартість товарів та методи її визначення. Загальні положення щодо митних режимів. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств.	2	2	10
5.	Тема: 5. Облік ЗЕД. Оподаткування ЗЕД. Контроль ЗЕД	2	2	10
6.	Тема: 6. Прямі інвестиції і міжнародне співробітництво.	2	2	10
7.	Тема: 7. Міжнародний науково-технологічний обмін.	2	2	5
8.	Тема: 8. Міжнародні валютно-кредитні відносини.	2	2	5
9.	Тема: 9. Міжнародна економічна інтеграція.	2	2	5
10.	Тема: 10. Розвиток регіональної економічної інтеграції.	2	2	5
	Всього за курсом	20	20	80

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1.1. План лекцій

№	пари	Тема заняття / план
1.	1.	Тема: 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. ЗЕД: поняття, види, принципи. Суб'єкти ЗЕД. Характеристика ЗЕД України. Міжнародні економічні операції: поняття та види. Основи регулювання ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД. Недержавне регулювання ЗЕД. Методи регулювання ЗЕД.
2.	2.	Тема: 2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності Поняття та зміст зовнішньоекономічного контракту. Базисні умови поставки: Інкотермс. Міжнародні системи та номенклатури кодування товарів. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД): поняття, структура та порядок застосування. Поняття ЗЕД-контракту та його істотні умови. Особливості застосування національного законодавства та Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів. Позовна давність та наслідки її прострочення за ЗЕД-контрактами. Значення правил ІНКОТЕРМС для договору міжнародної купівлі-продажу. ІНКОТЕРМС: структура, правила використання, зміни. Характеристика окремих базисних умов поставки товарів ІНКОТЕРМС.
3.	3.	Тема: 3. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод. Упаковка та маркування товарів (вантажів). Ризики та їх страхування. Сутність та регулювання міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту. Міжнародні транспортні коридори. Поняття упаковки та її види. Маркування товарів: сутність та види. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Сутність страхування у ЗЕД. Перестрахування ризиків у ЗЕД.
4.	4.	Тема: 4. Митна вартість товарів та методи її визначення. Загальні положення щодо митних режимів. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Поняття митної вартості та цілі використання відомостей про митну вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, та порядок їх застосування. Поняття та види митних режимів. Характеристика окремих видів митних режимів. Загальні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Аналіз експортної та імпортної діяльності підприємств. Функціонально-вартісний аналіз у розвитку конкурентоспроможного експорту підприємств. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

5.	5.	Тема: 5. Облік ЗЕД. Оподаткування ЗЕД. Контроль ЗЕД. Міжнародні розрахунки та їх облік у ЗЕД підприємств України. Загальні засади експортно-імпорتنних операцій. Облік валютних операцій ЗЕД. Особливості обліку, оподаткування і подання звітності з операцій ЗЕД у контексті новацій податкового законодавства. Валютний контроль при виконанні ЗЕД договорів.
6.	6.	Тема: 6. Прямі інвестиції і міжнародне співробітництво. Прямі інвестиції та їх місце і роль у структурі іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Методи регулювання іноземних інвестицій на національному та міжнародному рівнях. Наслідки прямого іноземного інвестування. Міжнародна інвестиційна діяльність України. Світовий досвід залучення прямих іноземних інвестицій.
7.	7.	Тема: 7. Міжнародний науково-технологічний обмін. Суть міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Основні форми і канали передачі технологій. Міжнародне регулювання передачі технологій. Світовий досвід стимулювання НДДКР та інновацій.
8.	8.	Тема: 8. Міжнародні валютно-кредитні відносини. Світова валютна система. Етапи становлення. Європейська валютна система. Валютний курс та його види. Валютна політика. Міжнародний кредит та його роль у МЄВ. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації. Співробітництво України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.
9.	9.	Тема: 9. Міжнародна економічна інтеграція. Суть та передумови міжнародної економічної інтеграції. Форми міжнародної економічної інтеграції. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.
10.	10.	Тема: 10. Розвиток регіональної економічної інтеграції. Європейські інтеграційні процеси. Особливості розвитку економічної інтеграції в Північній Америці. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних формувань у Латинській Америці. Особливості інтеграційних процесів у Азії. Особливості інтеграційних процесів у Африці.

4.1.2. План практичних (семінарських, лабораторних, підгрупових) занять

№	пари	Тема заняття / план
1.	1.	Тема: 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. ЗЕД: поняття, види, принципи. Суб'єкти ЗЕД. Характеристика ЗЕД України. Міжнародні економічні операції: поняття та види. Основи регулювання ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД. Недержавне регулювання ЗЕД. Методи регулювання ЗЕД.
2.	2.	Тема: 2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Поняття та зміст зовнішньоекономічного контракту. Базисні умови поставки: Інкотермс. Міжнародні системи та номенклатури кодування товарів. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД): поняття, структура та порядок застосування. Поняття ЗЕД-контракту та його істотні умови. Особливості застосування національного законодавства та Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів. Позовна давність та наслідки її прострочення за ЗЕД-контрактами. Значення правил ІНКОТЕРМС для договору міжнародної купівлі-продажу. ІНКОТЕРМС: структура, правила використання, зміни. Характеристика окремих базисних умов поставки товарів ІНКОТЕРМС.
3.	3.	Тема: 3. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод. Упаковка та маркування товарів (вантажів). Ризики та їх страхування. Сутність та регулювання міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту. Міжнародні транспортні коридори. Поняття упаковки та її види. Маркування товарів: сутність та види. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Сутність страхування у ЗЕД. Перестраховування ризиків у ЗЕД.
4.	4.	Тема: 4. Митна вартість товарів та методи її визначення. Загальні положення щодо митних режимів. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Поняття митної вартості та цілі використання відомостей про митну вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, та порядок їх застосування. Поняття та види митних режимів. Характеристика окремих видів митних режимів. Загальні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Аналіз експортної та імпорتنної діяльності підприємств. Функціонально-вартісний аналіз у розвитку конкурентоспроможного експорту підприємств. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
5.	5.	Тема: 5. Облік ЗЕД. Оподаткування ЗЕД. Контроль ЗЕД. Міжнародні розрахунки та їх облік у ЗЕД підприємств України. Загальні засади експортно-імпорتنних операцій. Облік валютних операцій ЗЕД. Особливості обліку, оподаткування і подання звітності з операцій ЗЕД у контексті новацій податкового законодавства. Валютний контроль при виконанні ЗЕД

		договорів.
6.	6.	Тема: 6. Прямі інвестиції і міжнародне співробітництво. Прямі інвестиції та їх місце і роль у структурі іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Методи регулювання іноземних інвестицій на національному та міжнародному рівнях. Наслідки прямого іноземного інвестування. Міжнародна інвестиційна діяльність України. Світовий досвід залучення прямих іноземних інвестицій.
7.	7.	Тема: 7. Міжнародний науково-технологічний обмін. Суть міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Основні форми і канали передачі технологій. Міжнародне регулювання передачі технологій. Світовий досвід стимулювання НДДКР та інновацій.
8.	8.	Тема: 8. Міжнародні валютно-кредитні відносини. Світова валютна система. Етапи становлення. Європейська валютна система. Валютний курс та його види. Валютна політика. Міжнародний кредит та його роль у МЄВ. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації. Співробітництво України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.
9.	9.	Тема: 9. Міжнародна економічна інтеграція. Суть та передумови міжнародної економічної інтеграції. Форми міжнародної економічної інтеграції. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.
10.	10.	Тема: 10. Розвиток регіональної економічної інтеграції. Європейські інтеграційні процеси. Особливості розвитку економічної інтеграції в Північній Америці. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних формувань у Латинській Америці. Особливості інтеграційних процесів у Азії. Особливості інтеграційних процесів у Африці.

4.2. Завдання для самостійної та практичної роботи

Самостійна робота аспірантів передбачає засвоєння теоретичного матеріалу, закріплення знань і навичок, отриманих під час аудиторної роботи у таких формах:

- відповіді на питання для самоконтролю;
- розв’язування кейсів для поточного домашнього опрацювання;
- підготовка наукових повідомлень, тез (на українській та англійських мовах).

Контроль знань включає проміжний та підсумковий контроль. Бали до екзамену студенти заробляють виключно на семінарських заняттях (відповіді, доповідь, кейси), самостійну(індивідуальну) роботу (науковий проект), а також участь у науковій конференції (форумі) за бажанням.

4.2.1. Завдання для практичних (самостійних) робіт:

Теми для наукового есе (обґрунтування власної позиції чи ідеї за допомогою фактів із надійних джерел та думок експертів, створення дискурсу на ту чи іншу тему) та презентацій:

1. Розкрити основні особливості впливу економічного середовища країн світу на міжнародні економічні операції. Навести приклади.
2. Розкрити основні особливості впливу політико-правового середовища країн світу на міжнародні економічні операції. Навести приклади.
3. Хто є ключовим суб'єктом (суб'єктами) міжнародних економічних операцій, на вашу думку? Чому? Навести факти. Який їх вплив на міжнародні економічні операції?
4. Яка роль і яке місце в системі міжнародних економічних операцій відведені міжнародним економічним організаціям? Чи доцільна їх діяльність у нинішніх реаліях? Навести приклади.
5. Як змінювалися тенденції розвитку міжнародні економічні операції під впливом різних економічних процесів та явищ протягом останніх років?
6. Розкрити дію основних інструментів державної політики щодо зовнішньої торгівлі.
7. Розкрити суть митно-тарифних інструментів регулювання міжнародної торгівлі.
8. Розкрити суть нетарифних інструментів регулювання міжнародної торгівлі.
9. Дослідити типи торговельної політики різних країн світу.
10. Торговельні війни сучасності: причини, особливості та наслідки.
11. Торгова дискримінація у міжнародних економічних операціях. Навести приклади.
12. У чому полягає різниця між політикою вільної торгівлі та протекціонізмом?
13. Дослідити взаємозв'язок торговельного та платіжного балансів.
14. Охарактеризувати вплив стану платіжного балансу на валютний ринок країни.
15. Дослідити проблеми та загрози діяльності міжнародних фінансових організацій в умовах загострення економічних і непрогнозованих подій.
16. Проаналізувати вплив рекомендацій МВФ на економічну ситуацію в різних країнах світу.
17. Окреслити перспективи співпраці державного та приватного сектору України з міжнародними кредитно-фінансовими організаціями.

4.2.2. Приклад КЕЙСА:

4.2.2.1. На основі опрацювання нормативних актів заповнити таблицю

<i>Суб'єкти регулювання ЗЕД</i>	<i>Офіційний сайт</i>	<i>Функції щодо регулювання ЗЕД*</i>	<i>Приклади (назви) чинних укладених нормативних актів, що регулюють відносини у сфері ЗЕД</i>
ДЕРЖАВНІ СУБ'ЄКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД			
На рівні країни			
Верховна Рада України			
Кабінет Міністрів України			
Національний банк України			
Міністерство економічного розвитку і торгівлі			
Державна фіскальна служба			
Антимонопольний комітет України			
Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі			
На рівні регіону**			
НЕДЕРЖАВНІ СУБ'ЄКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД			
Торгово-промислова палата (ТПП)			
Український союз промисловців і підприємців			
*заповнюється з урахуванням ст. 9, 10 ЗУ «Про ЗЕД»			
**на рівні регіону заповнити на прикладі Миколаївської області			

4.3. Забезпечення освітнього процесу

Засоби навчання:

- Електронні освітні ресурси (електронні матеріали з курсу, розміщені в базі навчально-контролюючої програми «Moodle» на сайті ЧНУ ім.Петра Могили; ZOOM.

- ТЗН (ноутбук, і т.д.)

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

– Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);

– Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;

– OS: Windows;

– Програмне забезпечення: MS Word, MS Excel, Zoom, GoogleMeet;

– Система електронного навчання Moodle 3.9.

4.4. Методи навчання

Методи навчання окремої навчальної дисципліни — взаємодії між викладачем і студентами, під час яких відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок.

Під час занять використовуються наступні методи навчання: за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні та практичні; за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний методи.

5. Підсумковий контроль

5.1.1. Перелік питань до екзамену:

1. У чому полягає сутність міжнародних економічних відносин? Охарактеризуйте їх основні ознаки.
2. Проаналізуйте сучасний стан та тенденції міжнародних економічних операцій.
3. Які особливості розвитку міжнародних економічних операцій?
4. Визначте цілі та завдання міжнародних економічних відносин.
5. Які бувають рівні міжнародних економічних операцій і яка між ними різниця? Навести приклади.
6. Проаналізуйте економічне середовище міжнародних економічних операцій.
7. Проаналізуйте політико-правове середовище міжнародних економічних операцій.
8. Проаналізуйте соціально-культурне середовище міжнародних економічних операцій.
9. Проаналізуйте технологічне середовище міжнародних економічних операцій.
10. Проаналізуйте інфраструктурне середовище міжнародних економічних операцій.
11. ЗЕД: поняття, види, принципи. Суб'єкти ЗЕД. Характеристика ЗЕД України.
12. Міжнародні економічні операції: поняття та види.
13. Основи регулювання ЗЕД.
14. Державне регулювання ЗЕД. Недержавне регулювання ЗЕД.
15. Методи регулювання ЗЕД.
16. Міжнародні системи та номенклатури кодування товарів.
17. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД): поняття, структура та порядок застосування.
18. Поняття ЗЕД-контракту та його істотні умови.
19. Особливості застосування національного законодавства та Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів.
20. Позовна давність та наслідки її прострочення за ЗЕД-контрактами.
21. Значення правил ІНКОТЕРМС для договору міжнародної купівлі-продажу.
22. ІНКОТЕРМС: структура, правила використання, зміни.
23. Характеристика окремих базисних умов поставки товарів ІНКОТЕРМС.
24. Сутність та регулювання міжнародних перевезень.
25. Організація міжнародних перевезень.
26. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту.
27. Міжнародні транспортні коридори.
28. Поняття упаковки та її види. Маркування товарів: сутність та види.
29. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД.
30. Сутність страхування у ЗЕД. Перестраховання ризиків у ЗЕД.
31. Поняття митної вартості та цілі використання відомостей про митну вартість товарів.
32. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, та порядок їх застосування.
33. Поняття та види митних режимів.
34. Характеристика окремих видів митних режимів.

35. Загальні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
36. Аналіз експортної та імпоротної діяльності підприємств.
37. Функціонально-вартісний аналіз у розвитку конкурентоспроможного експорту підприємств.
38. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
39. Міжнародні розрахунки та їх облік у ЗЕД підприємств України.
40. Загальні засади експортно-імпортних операцій.
41. Облік валютних операцій ЗЕД.
42. Особливості обліку, оподаткування і подання звітності з операцій ЗЕД у контексті новацій податкового законодавства.
43. Валютний контроль при виконанні ЗЕД договорів.
44. Прямі інвестиції та їх місце і роль у структурі іноземного інвестування.
45. Форми і методи прямого іноземного інвестування.
46. Методи регулювання іноземних інвестицій на національному та міжнародному рівнях.
47. Наслідки прямого іноземного інвестування.
48. Міжнародна інвестиційна діяльність України.
49. Світовий досвід залучення прямих іноземних інвестицій.
50. Суть міжнародного науково-технологічного обміну та його форми.
51. Основні форми і канали передачі технологій.
52. Міжнародне регулювання передачі технологій.
53. Світовий досвід стимулювання НДДКР та інновацій.
54. Суть та передумови міжнародної економічної інтеграції.
55. Форми міжнародної економічної інтеграції.
56. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.
57. Європейські інтеграційні процеси.
58. Особливості розвитку економічної інтеграції в Північній Америці.
59. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних формувань у Латинській Америці.
60. Особливості інтеграційних процесів у Азії.
61. Особливості інтеграційних процесів у Африці.

5.1.2. Підсумковий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

Результатом вивчення дисципліни є екзамен для денної форми навчання. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного контролю знань. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 60 балів. На екзамені максимальна кількість балів - 40 балів.

Екзаменаційний білет складається з трьох питань, за кожну правильну відповідь студент отримує: перше та друге питання по 12 балів, третє питання 16 балів.

Типовий екзаменаційний білет

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Семестр —
Навчальна дисципліна Міжнародні економічні операції: облік, оподаткування та контроль

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Визначте цілі та завдання міжнародних економічних відносин.
2. Форми міжнародної економічної інтеграції.
3. Проаналізуйте політико-правове середовище міжнародних економічних операцій.

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол № _____ від „_____” _____ 2024 року

Завідувач кафедри обліку і аудиту _____ Великий Ю.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)
Екзаменатор _____ Белінська С.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

4. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Підсумковий контроль знань здобувачів означає поступове накопичення балів від одного поточного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу. Контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях (відповіді, доповідь, тести, кейси), самостійну та контрольну роботу, а також участь у студентській конференції (форумі).

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1.	Відповіді на семінарських заняттях, кейси	4*10=40
2.	Підготовка наукового проекту (протягом семестру) стаття	10
3.	Підготовка наукових повідомлень за заданою тематикою або участь в наукових конференціях (за вибором аспіранта) тези	5
4.	Підготовка доповіді за самостійно обраною тематикою даної дисципліни	5
5.	Екзамен	40
	Разом	100

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання завдань (кейси);
- контроль систематичності та активності роботи здобувача протягом семестру;
- контроль індивідуальної роботи.

Якщо аспірант відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання завдань. Після виконання програми курсу у визначений термін здійснюється поточний контроль у вигляді індивідуальної роботи. Якщо з об'єктивних причин аспірант не пройшов контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Контроль знань аспірантів здійснюється через проведення написання наукової статті.

10-8 балів – самостійно і творчо вирішені поставлені проблеми, аспірант вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки. Логічна структуру змісту навчального матеріалу дисципліни розроблена.

7-5 балів виставляється аспірантам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Розроблена логічна структура змісту, зроблено самостійні висновки. Зустрічаються несуттєві недоліки.

4-3 балів відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється певна проблема, відсутні судження аспіранта, його висновки та узагальнення. Висвітлення проблеми є неповним.

0-2 бали виставляється аспірантам, які виконали індивідуально-дослідницьке завдання на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, відсутній логічний виклад.

Оцінювання захисту наукового проекту роботи. Оцінювання індивідуальної роботи (тези, доповіді) здійснюється у межах 5 балів:

Так, 4-5 балів – відповідь належить до високого рівня засвоєння навчального матеріалу, є повною, логічною, аргументованою та доказовою. 3-4 балів виставляється аспірантам, які мають базові знання, знання літературних джерел з навчальної дисципліни, проте студент не може дати їх достатньої критичної оцінки. 2 бали виставляється за відповіді аспірантів, які носять фрагментарний і неповний характер; не завжди є логічними і обґрунтованими, однак присутні власні судження та висновки. 1-0 балів – теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без осмислення, аналізу. Відповідь не містить елементів власного судження або взагалі відсутня.

- 5балів – за підготовку наукових повідомлень за заданою тематикою;

- 5 балів – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідницьких статей та їх озвучення (за бажанням).

Оцінювання активності під час аудиторних занять. Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах 20 балів (5 балів*4 практичних занять) (20 балів – відвідано не менше 90% практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре» «відмінно»):
За кожну відповідь студент отримує від 1 до 5 балів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Загальна оцінка за відповідь на питання встановлюється згідно національної шкали та шкали ECTS:

Відповідність рейтингових оцінок у балах за національною шкалою та шкалою ECTS:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінно
82-89		B	дуже добре
75-81	Добре	C	добре
67-74		D	задовільно
60-66	Задовільно	E	достатньо
35-59		FX	незадовільно
1-34	Незадовільно	F	незадовільно

Оцінка **“Відмінно” - 90-100 балів** ставиться за умов, якщо здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти дав лаконічні й ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані на залік. Відповідь свідчить, що здобувач вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Здобувач уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Здобувач розуміє значимість знань з дисципліни для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **“Добре” - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо здобувач викладає відповідь на кожне залікове питання, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів здобувач припускається незначних помилок. В той же час, здобувач не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **“Задовільно” 60-74 балів** виставляється здобувачу в разі, якщо він не повністю розкрив залікові питання, або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Здобувач не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **“Незадовільно” 34-59 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з трьох питань висвітлено поверхово, або не висвітленими залишаються 2 з 3-х питань. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, здобувач не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

6. Рекомендовані джерела інформації, інформаційні ресурси

1. Кушнір Н.О., Заяць О.І. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Кушнір Н.О., Заяць О.І. - Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. – 360 с.
2. Закон України «Про міжнародне приватне право» //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 32, ст.422. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
3. Закон України Про режим іноземного інвестування //(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 19, ст. 80) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
5. Податковий кодекс України //(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Регіональна конвенція про Пан-євро-середземноморські преференційні правила походження https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/984_006-16#Text

7. Incoterms 2020: що змінилося? // Юридична газета онлайн. 2020. № 9 (715) <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/incoterms-2020-shcho-zminilosya.html>
8. Державна митна служба <https://customs.gov.ua/>
9. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
11. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>
12. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>
13. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>
14. Торгово-промислова палата України <https://ucco.org.ua/>
15. Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (ICCUkraine) <http://iccua.org/>
16. Belinska S. Accounting and analytical support of enterprises in the digital economy/ Uzhva A, Belinska S., Lazarijeva O. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2022, No 3.(Scopus)
17. Belinska S. Formation of the incentive role of the environmental tax in Ukraine. / Belinska S., Uzhva A, Rudenko N. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2021, No 3. (Scopus).